

АКТУАЛЬНІ РИНКОВІ ЗМІНИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ЛОГІСТИКИ

У багатьох країнах світу логістика є дуже перспективною сферою, окремі напрямки якої можуть сприяти розвитку країни в цілому. Зміни, які пов'язані з логістикою, на сьогодні відбуваються швидкими темпами, і кожна з них уможливує розвиток окремих галузей або ж створює певні перешкоди для вдосконалення роботи суб'єктів логістичного ринку. Дослідження, яке дає змогу розрахувати Індекс ефективності логістики (LPI) охоплює понад 160 країн світу. Перші місця рейтингу в 2016 р. серед країн посіли Німеччина, Люксембург, Швеція та Нідерланди. В десятку лідерів також входять Сінгапур, Бельгія, Австрія, Великобританія, Гонконг і США. Китай опинився на 27-му місці. Загалом за п'ятибальною системою Україна отримала 2,74 бала – 80-те місце (у 2010 році Україна посідала 102 місце, у 2014 р. - 61 місце). Найгірше показник України оцінено за окремою характеристикою в загальній бальній оцінці - з митного оброблення вантажів (116-те місце). Найкраще Україну оцінили за своєчасністю доставки вантажів до пунктів призначення (54-те місце). За твердженнями експертів World Economic Forum (WEF), зниження показників багатьох країн залежить від двох основних причин: транспортної інфраструктури і якості логістичних послуг (враховуючи транспортних операторів і митних брокерів) [1].

У 2017 р. на 7-му Logistics Innovation Forum «Передова логістика! Рішення та інновації для ефективного управління логістикою і складом. Мінімізація витрат і ефективність» збиралося більше 250 логістів. Факторами, які стримують розвиток ринку, в результаті опитування і дослідження виявились: законодавство (70%), корупція (67%), митниця (60%), інфраструктура (56%), кадри (ринку потребує професійних кадрів) (26%), монополізація ринку (19%). Факторами, які мали б сприяти розвитку ринку, визначені наступні: 79% - залучення інвестицій в транспортну інфраструктуру, 74% - іноземний досвід, 51% - спрощення процедур торгівлі за рекомендаціями ООН, 32% - розвиток освіти. На думку опитаних, секторами логістики, які мають потенціал зростання, є: управлінська логістика - 53%, транспортування - 53%, експрес-доставка - 44%, крос-докінг - 37%, складські послуги - 30%, фулфілмент - 26%, митно-брокерські послуги - 21%. З-поміж компаній, які представляють показники розвитку та практичного досвіду оптимізації бізнес-процесів в логістиці, зокрема, є: DelTruck, що надає послугу вантажоперевезень по території України; Oracle - американська корпорація, що є міжнародним виробником систем управління компанією, баз даних, спеціального програмного забезпечення і бізнес-додатків для корпоративного сектору; Konica Minolta Ukraine - провайдер інноваційних рішень; «Стрімлайн Юкрейн» пропонує програмні рішення для автоматизації планування продажів і запасів; Rightway.run пропонує багатофункціональний, зручний і безкоштовний сервіс для учасників ринку; Manuli Ukraine обґрунтовує, як компаніям можна оптимізувати свої витрати на пакування товарів із застосуванням сучасного пакувального обладнання та скретч-плівок [2].

Тезово окреслимо основні тенденції ринку логістичних послуг за останній рік, що впливають на перспективи їх розвитку [2,3]:

- 14 січня 2016 р. в Баку відбулося підписання договору про співпрацю між залізничними компаніями Казахстану, Азербайджану, Грузії та України. «Укрзалізниця» вже запустила мультимодальний маршрут між ЄС і Китаєм (на близько 3,1 тис. км.). За словами представників Міністерства інфраструктури України, у країні є можливості для створення економічного коридору від берегів Австралії до Північної Європи. В планах «Укрзалізниці» на рік: закупівля нових піввагонів та будівництво піввагонів власними силами (на кінець січня 2017 року вже випущено 54 піввагона); розробка довгострокової стратегії з

розвитку потужностей і підвищенню рівня самодостатності щодо рухомого складу. Поряд з цим, великою проблемою є вищі тарифи на залізничні перевезення в Україні, ніж в інших країнах, що має негативний вплив на імпорт, експорт продукції, темпи розвитку промисловості України, обсяги інвестицій та й на «Укрзалізницю» [3];

- Одеський порт відіграє найважливішу роль в сфері морських вантажоперевезень України. Якщо керівництво порту буде вдало використовувати його потенціал, доставка морем в Україні значно збільшиться в обсягах (наприклад, власну перевалку вантажів; стафіровку; модернізацію судноремонтної галузі; розвиток навчального центру для моряків; оновлення флоту; перегляд договорів оренди та ін.); Міністр інфраструктури В. Омелян повідомляє, що два найбільших портових оператора почнуть роботу в порту «Чорноморськ» - DP World (ОАЕ) і Hutchinson Ports (найбільша компанія Гонконгу) (також в порту «Південний»); у Маріупольському порту розпочинається інвестиційний проект компанії «ССТ», що планує інвестувати близько 100 мільйонів гривень протягом трьох років. Також буде реалізовано великий інвестиційний проект, інвестором якого є держава, - зі створення зерноперевалочного комплексу, проектною потужністю 2,5 мільйона тонн зернових на рік (з бюджетом у 800 мільйонів грн.); в умовах зменшення обсягів імпорту доставка вантажів за допомогою збірного контейнера стає достатньо актуальною. LCL сервіс (Less than Container Load) – це економічний спосіб доставки консолідованих вантажів морем малогабаритними партіями в одному контейнері. Гуд Логістик – це передова компанія, що пропонує, з-поміж інших послуг, LCL сервіс [3];

- хоча і відбулося підписання договору про зону вільної торгівлі між Україною та країнами ЄС, імпорт і експорт в 2016 р. зросли на приблизно однакові частки. За підсумками 2016 року аграрна продукція випередила метал і стала основним товаром для імпорту з України (загальний обсяг експорту в країни ЄС: 30% - продукція аграрних підприємств і харчової промисловості, 23,5% - товари металургії, 16,1% - продукція машинобудування); об'єм торгівлі між Україною та Угорщиною можуть істотно покращитися після того, як на кордоні між ними був відкритий новий контрольний-пропускний пункт Велика Паладь; 14 лютого 2017 р. український парламент ратифікував Угоду про зону вільної торгівлі між Україною та Канадою. Багато експертів вважають, що висока конкурентність зовнішніх ринків буде сприяти підвищенню якості української продукції; завдяки захисту внутрішнього ринку (заборону на постачання російських товарів на свою територію до кінця 2017 року), навесні планується запуск вітчизняного виробництва полівінілхлориду і каустичної соди на базі підприємства «Карпатнафтохім» [3];

- у зв'язку з необхідністю створення Єдиного стандарту компетентності персоналу, що працює в логістиці, асоціація «Український Логістичний Альянс» (УЛА) пропонує взяти за основу «Стандарт компетенцій Європейської логістичної асоціації» (European Logistics Association, ELA) та адаптувати його до національних умов [2].

Логістичним компаніям нелегко спрогнозувати ситуації, проте, для прикладу, у компанії «Гуд Логістик» [3], твердо переконані, що надзвичайно важливим є аналізування інформації та відповідно стратегічне планування з метою прийняття максимально ефективних рішень. Логістична інфраструктура потребує для розвитку і державної підтримки, адже цей розвиток буде створювати синергетичний ефект на інші галузі та сприяти руху країни у напрямку Євроінтеграції.

1. *Всемирный банк назвал главную проблему Украины в логистике. Центр транспортных стратегий.* – Режим доступу: http://cfts.org.ua/news/2016/07/13/vsemirnyu_bank_nazval_glavnuyu_problemu_u_ukrainy_v_logistike_35103

2. *7-й Logistics Innovation Forum 2017 зібрав разом понад 250 логістів з усієї України. Компанія «Бизнес Саммит».* - Режим доступу: <http://www.pereviznyk.ua/eng/newsnews/143/0/183/>

3. *Сайт компанії «Гуд логістик».* - Режим доступу: <http://goodlogistics.com.ua/uk/>